

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
WOS

Przedmiotowe zasady oceniania z wiedzy o społeczeństwie w LO, technikum oraz szkole branżowej I stopnia w ZSP w
Chełmży

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 20119 poz. 1148, z późn. zm.)
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z Dnia 20 marca 2020 r. *w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* (Dz. U. poz. 43)0.
3. § 11a ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 marca 2020 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* (Dz. U. poz. 530).
4. Statut Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Chełmży, Rozdz. IX Wewnętrzne Zasady Oceniania
5. Spis treści:
 - I. Postanowienia ogólne
 - II. Formy aktywności i metody sprawdzania wiedzy uczniów
 - III. Sposoby uzupełniania zaległości oraz poprawy uzyskiwanych wyników
 - IV. Sposoby powiadamiania uczniów o ocenach
 - V. Ocenianie ucznia z dysfunkcjami
 - VI. Praca z uczniem szczególnie uzdolnionym
 - VII. Zasady współdziałania z uczniami, rodzicami i wychowawcami
 - VIII. Kryteria oceniania z wos dla LO i technikum
 - IX. Kryteria oceniania z wos dla szkoły branżowej I stopnia

I. Postanowienia ogólne

1. Przedmiotowe zasady oceniania (dalej PZO) z historii, historii i społeczeństwa są zgodne z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania (dalej WZO) Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Chełmży.
2. Na początku roku szkolnego uczniowie zostaną poinformowani przez nauczyciela przedmiotu o zakresie wymagań z historii i HISP, obowiązującym w danym roku szkolnym (zakres wiadomości i umiejętności) oraz o sposobie i zasadach oceniania wiedzy i umiejętności.
3. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego przedstawi formy sprawdzania wiadomości i umiejętności oraz kryteria ocen z historii oraz HISP.
4. Uczeń jest oceniany systematycznie przez cały okres nauki. Oceny są wpisywane do dziennika lekcyjnego.
5. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców lub prawnych opiekunów.
6. O osiągnięciach ucznia rodzice są powiadamiani w następujący sposób: zebrania z rodzicami, indywidualne rozmowy, zapis w e-dzienniku. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły informacje o osiągnięciach i postępach ucznia przekazywane są drogą elektroniczną, w tym na konferencjach online.
7. Uczeń ma obowiązek systematycznie przygotowywać się w formie ustnej lub pisemnej z materiału poznanego na każdej lekcji oraz odrabiać zadania domowe.
8. O dokładnym terminie pracy klasowej uczniowie zostaną poinformowani z tygodniowym wyprzedzeniem, jednocześnie zostanie on wpisany do dziennika lekcyjnego.
9. Uczeń jest zobowiązany do posiadania podręcznika, prowadzenia zeszytu przedmiotowego lub karty pracy w celu udostępniania go nauczycielowi przedmiotu do wglądu.
10. Nauczyciel przedmiotu informuje uczniów i precyzyjnie określa zakres oraz terminy wykonania prac domowych, referatów oraz innych form aktywności.
11. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny z przedmiotu o jeden stopień.
12. Egzamin klasyfikacyjny i poprawkowy z historii, HISP oraz egzamin o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych odbywa się zgodnie z zasadami zawartymi w Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 20119 poz. 1148, z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z Dnia 20 marca 2020 r. *w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* (Dz. U. poz. 43)0., § 11a ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 marca 2020 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* (Dz. U. poz. 530) oraz w Statucie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Chełmży.

II. Formy aktywności, metody sprawdzania wiedzy uczniów

1. Oceny śródroczne uwzględniają oceny cząstkowe wystawione uczniom za wiedzę i umiejętności z form aktywności obowiązującej w danym półroczu.
2. Przy ocenianiu nauczyciel uzasadnia ocenę, daje uczniowi wskazówki, w jaki sposób może poprawić swoje osiągnięcia edukacyjne.
3. O ocenie śródrocznej i końcowo rocznej nie decyduje średnia ocen bieżących, ale ich hierarchia ważności oraz terminowe wywiązywanie się uczniów z wykonywania wymaganych prac w danym półroczu.
4. Ustala się następującą hierarchię ważności form aktywności ucznia na lekcjach wos:

I - praca klasowa podsumowująca dział materiału,

II - sprawdzian pisemny wiedzy bieżącej (3 ostatnie lekcje),

III - odpowiedź ustna,

IV - realizacja projektu, prezentacji

V - referat ustny,

VI - referat pisemny,

VII - aktywność podczas zajęć,

IX – zadanie domowe,

5. Sukcesy osiągnięte w konkursach i olimpiadach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny z przedmiotu.
6. W pierwszej klasie nauczyciel może przeprowadzić na początku roku szkolnego test sprawdzający wiedzę i umiejętności z wos uzyskane po cyklu nauki w szkole podstawowej.
7. Prace klasowe są obowiązkowe. W każdym półroczu przewidywane są przynajmniej dwie prace klasowe.
8. Nie przewiduje się zaliczeniowego sprawdzianu podsumowującego na koniec półrocza.
9. Nauczyciel jest zobowiązany ocenić i udostępnić uczniom sprawdziany i pisemne prace kontrolne w ciągu dwóch tygodni, od terminu pisania prac przez uczniów i najpóźniej tydzień przed klasyfikacją.
10. Sprawdzone i ocenione prace pisemne są przedstawiane i omawiane z uczniami na zajęciach.
11. W przypadku prowadzenia zdalnego nauczania ocenione pisemne formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów, a także wykonane zlecone zadania domowe są oceniane wg skali jak w § 108 Statutu Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Chełmży i odsyłane poprzez dziennik elektroniczny / komunikator/ wraz z uzasadnieniem na indywidualne konto mailowe ucznia.
12. Uczeń otrzymuje do domu pracę klasową, którą ma obowiązek dostarczyć na najbliższą lekcję, rodzice muszą potwierdzić własnoręcznym podpisem, że zapoznali się z pracą.

13. Jeżeli uczeń nie dostarczy podpisanej przez rodzica pracy klasowej w wyznaczonym terminie, otrzyma uwagę negatywną wpisaną do dziennika elektronicznego. Może to skutkować obniżeniem oceny zachowania.
14. Na wniosek ucznia lub jego rodziców inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom – w sekretariacie szkoły i na warunkach określonych przez nauczyciela przedmiotu. Prace pisemne z danego roku szkolnego nauczyciel przechowuje do końca tego roku szkolnego.
15. Nauczyciel może nie oddać prac w wyznaczonym terminie z przyczyn losowych.
16. Uczeń korzystający z niedozwolonych źródeł w czasie pracy klasowej, odpisujący zadania domowe, oddający do oceny prace napisane niesamodzielnie - otrzymuje ocenę niedostateczną.
17. Uczeń nieobecny na zajęciach sam uzupełnia zaległości. Nauczyciel sprawdza uzupełnienie wiadomości w uzgodnionym wspólnie terminie.
18. Prace domowe, referaty i inne formy aktywności zaplanowane przez nauczyciela mogą być obowiązkowe lub nadobowiązkowe. Uczeń jest zobowiązany do oddawania ich w wyznaczonym terminie.
19. Każdy uczeń ma prawo do ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, które mogą wpłynąć na podwyższenie oceny.
20. Uczeń może być w półroczu 1 raz nieprzygotowany do lekcji z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych, jednak musi to zgłosić przed zajęciami. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku, nie ma to jednak wpływu na ocenę końcową.

III. Sposoby uzupełniania zaległości oraz poprawy uzyskiwanych wyników

1. Poprawa oceny niedostatecznej z pracy klasowej podsumowującej dział jest obowiązkowa.
2. Poprawiona ocena nie zastępuje oceny poprawianej, lecz jest kolejną oceną częściową.
3. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać pracy klasowej podsumowującej dział z całą klasą, powinien to uczynić w terminie uzgodnionym z nauczycielem przedmiotu, w okresie nie dłuższym jednak niż dwa tygodnie od momentu powrotu do szkoły.
4. Poprawiać ocenę z pracy klasowej podsumowującej dział, sprawdzianu wiadomości można tylko jeden raz, a uzyskana ocena wpisywana jest do dziennika. Poprawa musi nastąpić w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac.
5. Poprawa ocen pozostałych form aktywności jest dobrowolna.
6. W uzasadnionych wypadkach nauczyciel może wyznaczyć termin poprawy prac domowych, referatów i innych form aktywności.
7. Wszelkie kwestie sporne dotyczące oceniania, które nie są uregulowane przez PZO z wos będą rozpatrywane zgodnie z zasadami WZO ZSP w Chełmży.

IV. Sposoby powiadamiania uczniów o ocenach

1. Bieżące sposoby powiadamiania uczniów (a tym samym ich rodziców lub prawnych opiekunów) o uzyskanych ocenach: wpis do dziennika lekcyjnego.
2. Ocenianie śródroczne oraz końcowo roczne: na 1 miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem RP nauczyciel informuje ucznia o proponowanej ocenie śródrocznej i końcowo rocznej z przedmiotu.
3. Proponowana ocena klasyfikacyjna nie może być traktowana, jako ocena zagwarantowana, ponieważ może ona ulec podwyższeniu lub obniżeniu.
4. W przypadku proponowanej oceny niedostatecznej wychowawca jest zobowiązany do pisemnego powiadomienia o tym fakcie ucznia oraz jego rodziców lub prawnych opiekunów.

V. Ocenianie ucznia z dysfunkcjami

W przypadku osób z różnymi dysfunkcjami PZO uwzględnia możliwość odstępstwa od ustalonych wytycznych zarówno, co do formy prezentacji wyuczonych treści jak również czasu ich eksponowania. Jednakże należy pamiętać o tym, że takie odstępstwo nie zwalnia od obowiązku opanowania przez ucznia treści podstawowych a więc minimalnych określonych w podstawie programowej. W przypadku uczniów, u których stwierdzono orzeczenie lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej konieczne jest dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości ucznia. System oceniania funkcjonuje w oparciu o zalecenia poradni.

1. Ocenianie uczniów z problemami dysleksyjnymi

- Indywidualne traktowanie ucznia i stawianie mu wymagań stosownie do jego możliwości,
- w razie potrzeby ocenianie ucznia na podstawie jego wypowiedzi ustnych,
- odpytywanie z materiału podzielonego na fragmenty,
- ocenianie prac pisemnych z pominięciem błędów ortograficznych,
- umożliwienie kilkakrotnego przeczytania tekstu,
- wspólne dokonywanie analizy tekstów źródłowych i z podręcznika oraz informacji na mapach,
- skracanie tekstów, zakreślanie najważniejszych informacji,
- wydłużenie czasu pracy na sprawdzianie pisemnym,
- umożliwienie zapisywania prac pisemnych drukowanymi literami lub na komputerze.

2. Wskazania do pracy z uczniem z innymi dysfunkcjami

W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się zaburzeniami percepcji wzrokowej zwracać uwagę należy na:

- trudności z pisaniem pomimo dobrych wypowiedzi ustnych,
- kłopoty z zapisem wyrazów w poprawnej formie gramatycznej,
- wolne tempo czytania oraz problem zrozumienia czytanych treści,
- niechęć do czytania tekstów,
- popełnianie błędów przy przepisywaniu tekstów,
- opuszczanie znaków interpunkcyjnych,
- słabą pamięć wzrokową,
- liczne błędy ortograficzne.

W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się zaburzeniami percepcji słuchowej zwracać uwagę należy na:

- trudności w uczeniu się pamięciowym: pojęcia, daty, ciągi słowne,
- trudności z odróżnianiem podobnych słów,
- nieprawidłową wymowę,
- trudności w rozumieniu tekstu,
- trudności z przyswajaniem materiału faktograficznego.

W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się zaburzeniami orientacji przestrzennej zwracać uwagę należy na:

- niewłaściwe określanie połączenia na mapie,
- problemy z wykonywaniem tabel,
- problemy z odczytywaniem danych statystycznych,
- mylenie kierunku zapisu,
- przestawianie liter,
- przeskakiwanie kierunków,
- trudności ze zrozumieniem treści dotyczących stosunków przestrzenno-czasowych.

W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się zaburzeniami lateralizacji i rozwoju słuchowego zwracać uwagę należy na:

- trudne do odczytywania ręczne pismo,

- wolne tempo pisania,
- niestaranne zeszyty,
- umożliwienie zapisywania prac pisemnych drukowanymi literami lub na komputerze.

W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się ADHD zwracać uwagę należy na:

- odpowiednie warunki koncentracji ucznia,
- stwarzać należy sprzyjający klimat egzekwowania treści edukacyjnych.

VI. Praca z uczniem szczególnie uzdolnionym

- motywowanie, aktywizowanie ucznia,
- wykorzystywanie intelektualnego potencjału ucznia zdolnego na lekcji,
- nakłanianie do samorealizacji,
- przyjmowanie roli doradcy i organizatora procesu uczenia się,
- udzielenie wskazówek z technologii uczenia się w celu osiągnięcia coraz to lepszych wyników i skrócenie czasu uczenia się,
- stosowanie na lekcji jak najwięcej pytań problemowych,
- indywidualizacja zadań domowych,
- zachęcanie do pracy w projektach edukacyjnych czy do samodzielnego prowadzenia zajęć w klasie, do udziału w konkursach i olimpiadach,
- wskazywanie odpowiedniej literatury poszerzającej wiedzę,
- praca z uczniem zdolnym może być kontynuowana na dodatkowych zajęciach.

VII. Zasady współdziałania z rodzicami i wychowawcami

Uczniowie i rodzice na początku roku szkolnego poznają PZO

Nauczyciel – rodzice/opiekunowie

1. Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji, rozmów indywidualnych nauczyciel przekazuje rodzicom (opiekunom):
 - informacje o postępach ucznia w nauce i zachowaniu,
 - informacje o trudnościach i uzdolnieniach ucznia,
 - wskazówki do pracy ze swoim dzieckiem,
2. Podczas ogólnoszkolnych konsultacji rodzice (opiekunowie) informowani są o przewidywanych ocenach śródrocznych i końcowo rocznych na piśmie.
3. W przypadku nieobecności rodzica (opiekuna) podczas konsultacji wychowawca jest zobowiązany do pisemnego powiadomienia go o proponowanej ocenie niedostatecznej z przedmiotu.
4. Rodzice mają możliwość wglądu do prac klasowych, sprawdzianów ucznia i mogą poprosić uczącego o dodatkowe uzasadnienie swoich decyzji.

Nauczyciel - wychowawca klasy

Nauczyciel na bieżąco informuje wychowawcę o trudnościach, osiągnięciach i zachowaniu ucznia.

VIII. Kryteria oceniania

WOS - LO I TECHNIKUM

Ocena - celujący

- Uczeń wykazuje się wiedzą i umiejętnościami na stopień bardzo dobry, ale ponadto dysponuje wiedzą dotyczącą wydarzeń aktualnych z kraju i świata.*
- Samodzielnie korzysta z zasobów Internetu, tworzy projekty multimedialne, przygotowuje prezentację.*
- Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, olimpiadach.*
- Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą*
- Uczeń opanował 100 % wiedzy objętej programem w danej klasie.*

Ocena - bardzo dobry

- Uczeń samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia, a także wątki poboczne omówionych tematów lekcyjnych.*
- Logicznie kojarzy fakty, formułuje własne opinie i wnioski oraz potrafi uzasadnić swoje zdanie.*
- Samodzielnie potrafi korzystać z zasobów Internetu, tworzy prezentacje i wykonuje projekty.*
- Aktywnie współpracuje z grupą, zachęca innych do aktywności i dba o dobrą jakość efektów pracy grupy.*
- Bierze aktywny udział w życiu klasy.*
- Uczeń opanował od 90% do 99% wiedzy objętej programem w danej klasie; uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach.*

Ocena – dobry

- Uczeń opanował od 75% do 89% wiedzy objętej programem w danej klasie.*

- *Uczeń samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia.*
- Potrafi kojarzyć fakty i formułować własne opinie, wnioski.*
- Aktywnie współpracuje z grupą i zachęca innych do aktywności, wspólnie z grupą tworzy projekty i prezentacje.*
- Często sam zgłasza się do odpowiedzi.*

Ocena - dostateczny

- *Dokonuje ich analizy źródeł przy pomocy nauczyciela.*
- *Samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.*
- *Tylko sporadycznie jest aktywny na lekcji.*
- Uczeń opanował od 60% do 74% wiedzy objętej programem w danej klasie.*

Ocena - dopuszczający

- *Uczeń przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.*
- Przy pomocy nauczyciela umie wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.*
- Jest bierny na lekcji.*
- Uczeń opanował od 40% do 59% wiedzy objętej programem w danej klasie.*
- Uczeń posługuje się biernym słownictwem.*
- *Nie unika współpracy z grupą, ale nie wykazuje w tym własnej inicjatywy; uaktywnia się tylko na wyraźne polecenie nauczyciela.*

IX Kryteria oceniania
WOS - SZKOŁA BRANŻOWA I STOPNIA

Ocena - dopuszczający

- *wiedza: wiedza elementarna, całkowicie niezbędna do dalszego zdobywania wiedzy; uczeń nazywa, wylicza, wymienia, odtwarza z pamięci elementarne pojęcia, fakty, definicje, prawa; rozróżnia jedne od drugich, ale nie zniekształca ich;*
- *umiejętności: uczeń umie wykonywać proste czynności operacyjne (bardzo łatwe) pod kierunkiem nauczyciela; nie wykazuje własnej inicjatywy w podejmowaniu działań;*
- *uczeń opanował od 30% do 50% wiedzy objętej programem w danej klasie.*

Ocena - dostateczny

- *wiedza: uczeń wie i potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz odtwarza wiadomości łatwe i średnio trudne w innej formie niż były podane (własnymi słowami); porządkuje je, próbuje formułować własne wnioski i spostrzeżenia; posiada ubogi zasób słownictwa z określonego działu tematycznego;*
- *umiejętności: uczeń wykonuje zadania z błędami, ale nie rażącymi, potrafi korygować własne odpowiedzi; z pomocą nauczyciela formułuje powierzchowne wnioski i oceny;*
- *uczeń opanował od 51% do 70% wiedzy objętej programem w danej klasie.*

Ocena – dobry

- *wiedza: uczeń wie i potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz ma opanowane treści umiarkowanie przystępne; dobrze orientuje się w podstawowych zagadnieniach; stosuje treści trudne w sytuacjach typowych; praktycznie i swobodnie posługuje się wiadomościami;*

- *umiejętności: uczeń wykazuje się już pewną samodzielnością przy wykonywaniu zadań; wykonuje je wykazując aktywną postawę, potrafi logicznie, ale nie w pełni samodzielnie formułować oceny i wnioski; interpretuje wydarzenia, zjawiska w sposób odtwórczy; stara się być aktywnym na zajęciach; podejmuje się stawianych przed nim zadań i poprawnie się z nich wywiązuje;*
- *uczeń opanował od 71% do 85% wiedzy objętej programem w danej klasie.*

Ocena - bardzo dobry

- *wiedza: uczeń zna i potrafi to, co na ocenę dobrą oraz przyswaja wiadomości trudne do opanowania; poszerza wiedzę z różnych źródeł naukowych; bezbłędnie posługuje się faktografią i terminologią;*
- *umiejętności: uczeń swobodnie lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni; umiejętnie stosuje argumentację i doszukuje się analogii w omawianiu wydarzeń, zjawisk i procesów; samodzielnie podejmuje działania zmierzające do poszerzenia i pogłębienia swojej wiedzy;*
- *uczeń opanował od 87% do 99% wiedzy objętej programem w danej klasie.*

Ocena - celujący

- *wiedza i umiejętności ucznia wyraźnie wykraczają poza poziom osiągnięć edukacyjnych przewidzianych w realizowanym przez nauczyciela programie nauczania, są oryginalne i twórcze oraz wskazują na dużą samodzielność w ich uzyskaniu;*
- *uczeń opanował 100% wiedzy objętej programem w danej klasie.*

Chetmża dn. 01. 09. 2021 r.

mgr Laura Wollert